

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TĖVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 43. Boston, Mass., Antradienis 17 d. Lapkričio (November), 1908 m. M. I.

Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Lapkritys.

Tautiškos šventės arba paminėjimo dienos
lietuvių istorijoj.

Diena	Metai.	Įvykis
10,	1433	Sigidas atėmė Lietuvos sostą nuo Svidrogielos, kaip netikusio šalies valdono.
11,	1893	Kazokai kankino lietuvius katalikus Kračiuose.
12,	1794	Rusai galutinai užgrėbė Lietuvą.
18,	1361	Keistutis D. L. K. pabėgo iš kryžievių vergijos.
19,	1899	Numirė gabus Lietuvos raštininkas ir poetas Dr. V. Kudirka.
20,	1898	Vilniuje tapo pastatytas paminklas Lietuvos budeliui Muravievui.
21,	1265	Algirdas D. L. K. pergalėjo gudus prie Trostensko ežero.
22,	1339	Keistutis ir Algirdas D. L. K. pavarė nuo Lietuvos sosto Jaunutį D. L. K.
24,	1864	Numirė Lietuvos istorikas Simonas Daukantas.
25,	1277	Sūdautas, lietuvių kareivijos vadas, pergalėjo kryžievius prie Seinų.
29,	1433	Lenkų kareivija nuterėjo Lietuvą.
30,	1248	Lietuviai pergalėjo kryžievius ir nužudė jų kamendotus.

Arčiau prie tikslo.

Labai ir labai tankiai girdėtis šauksmai: "Rašėjai baudauja! — Raštai pelyja!" Neseniai "Tėvynėje" tilpęs straipsnelis p. Stiklelio liūdyja, kad ištiesų mūsų rašėjai badauja....

Skaudu ir liūdna matant tokį negeistiną gyvenime apsireiškimą, bet ką darysi. Ir ne tik vienas p. S. tą atjaučia ir pusbadauja, bet yra ir daugiau vargstančių. Nedėkinga visuomenė, kad nepasiskubina pagalbon mūsų rašėjams ir leidžia pelyt jų raštams. Kaip ir koku būdu gelbėt, kad mažiau vaitotų rašėjai, tai privalumas mūsų *visų* apie tai pasirūpint ūmu laiku — tuojaus.

Pirmų-pirmiausiai, reikalinga yra atidarymas — įsteigimas *Literatų Šelpimo Fondas*. Nes ir pats gyvenimas verste verčia tą daryt. Atsiųstam rankraščiui p. S. jau vienas-kitas pažadėjo aukaut, o chicagiečiai jau ir suaukavo tam tikslui 35 rub. Taigi, pradžia Literatų Šelpimo Fondo jau yra, dabar tik reikia jį galutinai gyveniman įvykdint.

Tikslas, Literatų Šelpimo Fondo, manau, aiškus kiekvienam. 1) sušelps rašėjus. 2) nebeduos pelyt raštams ir 3) paskleis daugiau literatūros — knygų į žmones. O kokią svarbią rolę lošia knygos, ir-gi-aišku kiekvienam.

Garsus raštininkas Goethe, apie knygas sako teip: "Gabenk geras knygas į savo namą, nes iš jų išeina paslaptinė pajiega, kuri veikia ant vaikų ir ainių" (čia, žinoma, kalbama apie geras, naudingas žmonėms knygas). Teip, gabenk knygas į savo namą, bet kaip jas gabent, kad jos dar rankraščiose pelyja; ne tik vertimai, bet ir originalai.

Kitas raštininkas Weber, apie knygas šiaip sako: "Knygos valdo svietą". Tas rašėjo Weber'io pasakymas, turi daug teisybės, o gal net ir neužginamas jokiais faktais.

Kiti žmonės sako: "Ne laikas eit su knyga rankoje ir mokyt žmogų tada, kada jis guli ant gatvės sužeistas, kovodamas su priešu". Ir tiesa, ne laikas tuomet mokyt, kuomet paėmus ginklą į rankas reikia gint savo tiesas. Bet laikas yra dabar, kada teip sakant "ramūs" evoliucijos laikai. Todėl nereikia praleist tos progos, stengties leist ir platint kuodaugiau siai knygų, o nauda iš to bus visiems.

Taigi, arčiau prie tikslo, kurį yra užsidavusi S. L.A. organizacija, skleist apšvietą į minias. Neužtenka vien tik žodžių, bet reikia ir aktyviškai pradėt veikt....

Dar teip neseniai, kada Rusijoj buvo išsiveržusi revoliucija, tos revoliucijos trenksmas pasiekė ir mus amerikiečius gyvenančius toli už jurių-marių, ir gyvenimas tuokart prie mūsų it virte virė. Visur buvo matomas smarkus brūzdėjimas, šiokiu ar tokiu būdu eita pagalbon kovotojams, daugiausiai aukauta pinigais. Bet revoliucija dabar nuslopinta, reakcija visur paėmė viršų.... Kodėl? Ant šio klausimo visaip atsako. Svarbiausia tur-būt tas, kad žmonės nebuvo

prisirengę; nesitikėjo, kad taip ūmu laiku ji įvyks.

Dabar periodas (laikas), kuomet visi beveik žmonės didžiausioj apatijoj (nupuolime dvasios), kaip Lietuvoj, taip ir čia Amerikoj. Bet nereikia nusimint ir sudėjus rankas sėdėt, dūsaut ir laukt, nes tas nieko negelbės; bet kibit darban su energija ir smarkumu, nes darbo yra daug.

Kaipo likučiai nuo revoliucijos laikų, pas amerikiečius liko, rengimas viešų prakalbų ir rinkimas aukų. Bet kokiam-gi tikslui dabar aukaut? Taigi, kaip augščiau minėjau, reikia įkūnyt Literatų Šelpimo Fondą ir į jį aukaut.

Žmonės! Jei jūs matysite, kad Literatų Šelpimo Fondas yra reikalingas ir naudingas, tai prisidėkite kuomi kas galite prie įsteigimo jo.

A. Ž.

Zengkime pirmyn.

Kiekvienas doras žmogus rūpinasi apie savo vaikelių ateitį, mokina juos visokios dorybės, liepia mylėt savo prigimtą kalbą, savo pasielgimu priverčia vaikelius nepamiršt mūsų bočių prabočių ir gaivina jų jaunose širdyse meilę savo brolių. meilę artymo.... O kaip yra gražu žiūrėt į tokią šeimyną kurioje viešpatauja sutikimas, paguoda vienas kito, kiekviename žingsnyje mandagus pasielgimas. Nereikia stebėtis, kad žmonės liepia imt pavyzdį nuo tokios šeimynos, kuri užsilaiko dorai. Svetas supranta kas yra gražu, atjaučia, kas yra geru. Bet kur-kas nevisi rūpinasi sekt to dorą žmogaus pavyzdingu keliu, nevisi savo vaikelius veda į geresnę ateitį. Matome gana daug tokių žmonių kurie nesirūpina savim, bet nė savo vaikų ateičia; per kiauras dienas pasimerkę svainančiuose gėrimuose, kelia vaidus tarp savęs. Jų vaikai nežino kas yra tautiškas, daugiausiai tokių tėvų vaikai yra ištautėję, be mažiausių žmogiškų jausmų; jų netik likimas yra apgailėtinu, bet ir pats padėjimas! Veidai keletą mėnesių neprausti, apiplyšę, sumurę — auginami be mažiausio šviesos spindulėlio.

Kodėl toks tėvas nesirūpina savo gyvenimą pataisyti? Ant šito klausimo būtų galima rast tiek daug atsakymų, kad čia nevieta apie tai kalbėt, nes jie nevienas galutinai negalėtų nuteisyt, nedoro žmogaus pasielgimus. Tik vienas tam tinkamas atsakymas gali būt — tai paties žmogaus apsileidimas, pastūmė jį į tokį blogą padėjimą, kad pagaliaus jis pats savęs pradeda nesikęst; vietoj daryt gerai, daro blogai, kad galėtų atsižymėt savo blogais pasielgimais, kaip kad blogas žmogus. Ar toks doroje nupuolęs žmogus nemato kas yra dailu? Ar jis nejaučia kas yra dora? Taip, jis mato ir jaučia, bet nestengia, ar greičiaus nesirūpina nusikratyt tų nedorybių, jis neįstengia savo paaugusius vaikelius išmokyti mandagesnio pasielgimo, kadangi ir jam pačiam jo trūksta.... Pas

tokį žmogų nesitikėk ramybės namuose, nes jis pats prisigėręs raugo, jieško visokių priekabių prie žmonių, kurie, neina tokiu pat nedoru keliu, jų vaikai cypia susikabinę vienas kitam į plaukus.... Sunkus sugyvenimas doram kaimynui su tokiu žmogumi! Ką toks žmogus daro negalėdamas savo gyvenimo atmainyt? Jis pradeda neapkęst to dorą žmogaus. Jis nesistengia nupraust savo purvinus vaikus, nesirūpina aprengt juos valytais drabužiais, bet priešingai, gundo užpult ant savo kaimyno gražiai aprengtų vaikelių, liepia sudraskyt jų drabužius, ir apdrėbt dumbalais jų veidus. Tokiu būdu jis mislina, kad sulygis kaimyno vaikelius su savaisiais ir paslėps akyse svieto. savo nedorą vaikų auginimą. Bet, ne. To daryt niekas neįstengė ir neįstengs, kaip prietarlė sako — auksą ir pelenuose pažįsi. Taip ir doras žmogus skiriasi nuo nedoro, kaip aliejus nuo vandens....

* * *

S.L.A. tai yra tas doras tėvas kurs rūpinasi reikalais savo šeimynos susidedančios iš aštuonių tūkstančių Lietuvos vaikelių. Jis mus mokina mylėt savo kalbą ir bočių papročius, liepia šelpt našlias ir našlaičius, liepia duot išmaldas pavargėliams, kaliniams, rodo kelią jieškantiems apšvietimo mokslėviams, žodžiu sakant — gaivina mūsų širdyse tą, kas yra geru, kas pageidaujama. Kas šiandien nesigėri ta didelia šeimyna kuri veikia tautiškus darbus, pildo savo pasižadėjimus pagal išgalėjimo? Visi geri žmonės tuom gėrisi, liepia imt pavyzdį iš tos doros šeimynos pasielgimų, tik vienam mūsų nedoram kaimynui širdį skauda, pamačius mus gražei nupraustus, ir dailei, rūpestingai aprengtus. Tas žmogus prisigėręs nedorybių, jieško priekabių, kur tik pasitinka dorą žmogų, jam sąžinė neduoda ramybės; jis nori atsižymėt kaipo tikrai nedoras žmogus, jo vaikai susikabinę vienas kitam už plaukų — cypia visokiais balsais. Jis vietoj meilės artymo, vietoj meilės savo tėvynės, savo kalbos, mokina eit ir užpult ant savo kaimyno vaikelių su akmenais, drabstyt purvais, o kada tie pildo jo paliepiamą, jis užsilipęs į tribuną, giria savo tamsius nepraustburnius vaikus, už drasą ir karžygiškai nuveiktą darbą....

O jūs tėvai tautos, tėvai tikėjimo! Jeigu jūs patįs nupuolėte taip žemai dorybėje, tai bent savo tamsiųjų vaikelių pasigailėkite, negundykite juos prie blogų darbų. Jie yra nieko nekalti. Atsiminkite, kad ateis laikas, kad ir jie užaugs, o tada jie pakels daug sunkesnius, akmenis, ir užduos jums patiems sunkesnius smūgius, nes prietarlė sako — kokią sėklą sėsi, tokį ir vaisių rinksi.

Bet mes dorą tėvo vaikai, nenusiminkime iš to, zengkime pirmyn doros keliais. Tegul mūsų priešas griežia dantimis iš apmaudo matydamas mūsų gražius pasielgimus. Svetas pažįsta kas gražu, jaučia kas miela.

A. B. Strimaitis.

Reikaluose susivienijimo liet. taut. dr-sčių.

Tankiai girdėt, kad daugumas sako: Kur didesnė vienybė, ten didesnė ir galybė. Darbininkai gali eimanuot kiek sau nori kad yra sunkūs laikai. Gali pavieniu kasdieną skysties darbdaviui, kad jis per mažą mokestį gauna už savo darbą ir negal iš to pragyvent. Nors klupščiuotų ir su ašaromis maldautų susimylėjimo. Kieta širdis darbdavio jo ašarų nenušluostys, maldavimų nors ir nuolankiausių, pavienio darbininko neišklausys. Bet kada darbininkai visi sykiu susitelkę į vieną būrį stoja kaip vienas ir reikalauja sau būvio pagerinimo. Čia jau be jokio nuolankumo kieta širdis, ponas, priverstas visų reikalavimams prisilenkt.

Tautos kurios būva pavergtos, stambesnių, galingesnių tautų, jeigu tvirtai, bendrai vienybėje laikosi, jos nebūva taip daug engiamos, persekiojamos ir skriaudžiamos. Tironai neišdrįsta jas taip kankinti, kaip kad tamsias tautas, kurios bendro sąryšio, vienybės nesilaiko. Panašei galima sulyginti lietuvius ir lenkus su finais. Finai, kurie labiau už mus apsišvietę ir supranta naudą vienybės, jie visi tvirtai laikosi, jų tironas caras tiek daug tiesų nedrįsta siaurinti kaip kad lietuvių. Jie gyvena saurėdingai. Ir prie progos nėra abejonės, kad visai nepasiliuosuotų iš po caro globos, kaip šiose dienose atsitiko tokių jau tironiškų šalyj Turkijos. Pakilus revoliucijai, nusilpnėjus biurokratijai, labiau vienybėje susirišusios tautos viena paskui kitą atsimesia nuo tironiškos globos, kaip tai: Bulgarija, Albanija, Kreta ir gal dar rasis daugiau. Draugai tautiečiai! rengkimės ir męs prie panašios progos. Juk nepoiligam ir rusiškas caras to paties susilauks galo, ką ir turkiškas sultonas. Rengkimės išlaiko, pratinkimės viską bendrai vienybėje veikt. Nebūkime išsiskirstę kiekvienas kas sau, bet visi riškimės į daiktą, kuo didesnis žmonių skaitlius iš draugės bile darbą veikia, daugiau ir lengviau sau naudos padaro. Tas yra jau gerai žinoma, kad ko daugiau daikte žmonių, daugiau ir nuomonių. O kada žmonės ir jų nuomonės daikte vienijasi, tampa sviete nuveikti milžiniški darbai.

Draugai Vientaučiai! Męs Suvienytose Valstijose Amerikos gyvename lietuvių apie pusė milijono žmonių. Draugysčių turime apie kelis šimtus. Bet ikišiol kiekviena pasiskirsčius kas sau, ir visos galima sakyti be ženklo gyvybės, nematyt iš jų tautai naudingų nė užmanymų, nė darbų. O lietuvių tauta tiek daug nuo męs raikalauja, kad aprašyt čia trumpa vietas. Gali prisiartinti labai netrukus perversmo laikai, ir męs tėvynėj, ką tada męs galėtume tiems broliams pagelbėt būdami čia be jokio bendro draugiško sąryšio? O vienybėje gyvenant jau kas kita. Guodotinos draugystės! Nebūkime kurčios užmanymui visoms tautiškoms-lietuviškoms draugystėms susivienyt. Šiądien kurios šiek-tiek protaujate, greit pamatysite didelę sau, ir męs nuvargintai tautai nau-

dą. Aiškinome apie tai jau pirmiaus "Tėvynės" numeriuose 14, 24, 32. Draugysčių pirmiau atsišaukusių, vardus pagarsinome "T." num. 32. Jų buvo 17. Paskiaus atsišaukė dar šitos draugystės: Iš Lawrence, Mass Dr-stė Lietuvos Sūnų; Iš Toronto Ont. Canada, Dr-stė Lietuvos Brolių ir 174 kp. SLA.; Iš Westville, Ill. Dr-stė šv. Petro ir Povilo, Iš Rochester, N. Y. Dr-stė Didžio Lietuvos Karaliaus Gedimino; Iš Passaic, N. J. Dr-stė šv. Jurgio; Iš Waterbury, Conn. Dr-stė Lietuvos Sūnų; Iš Courtney, Pa. B. P. Lietuvių Darbininkų; Iš New Britain, Conn., Dr-stė šv. Juozapo; Iš New Haven, Conn. Dr-stė D. L. K. Vytauto; Iš Maryville, Ill., Dr-stė S.A. (? Rd) Iš Renton, Washington, Dr-stė D. L. K. Gedimino. Taigi paskiau atsišaukusių 11. Iš viso yra atsišaukusių, norinčių susivienyt 28 draugystės. Yra viltis, kad dar ir daugiau draugysčių pristos.

32 num. "Tėvynės" rašėme kviesdami draugystes prie darbo apie susivienijimo įstatus. Nekurios jau prisiuntė, bet dar nevisos. Guodotinos draugystės, malonėkite patarimus atsiųst iki 31 dienai gruodžio mėnesio, o męs juos sutvarkysime į daiktą sykiu visų draugysčių nutarimus, ir kiekvienai išsiuntinėsime taip, kad kiekviena draugystė visų draugysčių nutarimus matys ir galės spręst juos. Nekurios dr-stės sprendžia, kad šitam reikalui būtinai bus reikalingas susivažiavimas. Spręskite guodotinos draugystės, viskas lygiai priguli nuo visų. Ar nebūtų gerai, kad draugystės bei jų pavieniai draugai pradėtų per laikraščius labiau gvildent apie sus. draugysčių įstatus? "Tėvynė" užimta SLA. reikalais, tai vistiek būtų, kad ir per kitus laikraščius. Susinešimai su męs draugyste sekretoriaus adresu: V. Burba, 313 N. 15 st., Springfield, Ill.

Vardan Lietuvos Sūnų Draugystės.

Vincas Černauskas.

Puota.

Staugia, kaukia, pyška,
Kad net seilės tyška....
Vyno bonkos barška,
Stiklinės tik čerška....
Apie stalą platų,
Pilna biurokratų,
Kalbą veda svarbią
Kaip įgyti garbę....
Geria, vyną laisto,
Pinigais tik švaisto,
Uždirbtas varguolių
Prastuolių — baduolių.
Prie miestų-miestelių,
Daug tokių puotelių —
Beveik kasdien būva....
Žmonės vargsta, žūva.

K. Stiklelis.

Peržvalga.

Trumpoj ateitėj žada pasirodyt Amerikoj du nauju lietuvišku laikraščiu. Viena leises G. Baronas iš Mc. Kees Rocks, Pa. Bus tai "Lietuvių Žinios", prenumerata bus 36c. per metus. Antrą rengęs leist M. Tananevičia Chicagoj; šito nežine dar nē vardo, nē prenumeratos brangumo, bet gal būt, kad už "L. Žinias" bus brangesnis.

* * *

P. Bukšnaitis iš Brooklyno, garsina laikraščiuose, kad jis rengęs išleisti "Amerikos lietuvių albumą" kuriame tilps paveikslai laikraščių leidėjų, redaktorių, sandarbininkų, parapijų klebonų, kamendorių, vargoninkų, zakristijonų, komitetų, klierikų, organizacijų viršininkų, daktarų, mokytojų, mokslaeivių, prakalbininkų ir daugybė kitokių.

* * *

44 Lietuvos" numeryje Dr. Rutkauskas buvo apskelbęs, kad laike L. Šerno jubilėjaus sutvertasis "Šerno Muzikališkas Fondas" pakrikęs; pinigai kurie buvo išde, tampa pavesti "Aušros" draugystei.

Privatiška zinia gauta, kad "Šerno Muzikališkojo Fondo" įsteigėjai turėjo nepaprastą susirinkimą kuriame nutarta fondą palaikyti ant toliaus. "Šerno Muzikališkojo Fondo" valdybon išrinkta: Pirmininku Dr. A. L. Graičūnas, raštininku J. Laukis, izdininku advokatas F. Bračiulis.

* * *

Neseniai "Tėvynėje" buvo pranešta, kad Spring Valley, Ill. kn. Valaitis buvo areštavęs J. Gvazdiką, užmesdamas jam daug negražių darbų. Dabar "Kovoje" p. Gvazdikas rašo, kad kn. Valaitis bylą pralošė, nes teismui negalėjo darodyt to, ką ant G. užmėtinėjo. Gvazdikui kaštavę pora šimtų dolerių, bet dabar kn. Valaitis būsęs teisman patrauktas už šlovės nūplėšimą.

* * *

Iš Tėvynės Mylėtojų Draugystės centro valdybos gauta zinia, kad valdyba yra išsiuntinėjusi ypatingus laiškus — atsišaukimus visoms kuopoms SLA., SLR KA., LSS. ir kitom draugystėms, kurių tik adresai turėta. Atsišaukimuose kviečiama visus prisidėti prie Dr. Kudirkos raštų išleidimo.

Darbas pagirtinas ir vertas parėmimo. Kiekvienas privalo šitą T.M.D. užmanymą paremt, o tuomi savęs nenuskriaus, tik atliks tautos darbą.

* * *

Kaip patiriama iš p. B. K. Balevičiaus rašto "V. Liet." ir p. Kazio D. "Lietuvoj", Kudirkos šventę žadama švęst apart So. Bostono lietuvių šiose vietose: Chicago, Brooklyne, Philadelphia, Waterbury, Cleveland, Mahanoy City, Lawrence ir Scrantone.

Mieris puikus, vertėtų lietuviams visur tą dieną apvaikščioti. Bet stebėtina, kad paminėtinai rašo tik viena, dvi ypatos, o rengėjai tų apvaikščiųjų veikia rodosi slaptai. Laikraščiuose nerandama žodelio, kurs būtų paraginimu prie to darbo abelnai visą Amerikos lietuvių tautiškai ūkei. Laikraščiai, tautos palaikytojai, nē pusia lūpų visuomenę neparagina prie atminimo mūsų gabaus darbininko.

* * *

Vilniaus vyskūpijos valdytojas, kn. Michalkevičius, norėdamas teisingai ištirti kiek lietuvių yra Vilniaus parapijose, prisakė visiems Vilniaus bažnyčių klebonams, surašyti visus tuos žmones, kurie bus bažnyčioje kunigams sakant lietuvišką pamokslą; laike lietuviško pamokslu bažnyčioj, zinoma, bus tik tai lietuviai, todėl toks suskaitymas bus teisingu, ir aiškei parodys, kiek yra lietuvių. Vyskūpijos valdytojo prisakyta klebonams padaryti tokius suskaitymus savo bažnyčiose viena ir taja pačia diena ir valanda. Toks lietuvių suskaitymas bus visoje Vilniaus vyskūpijoje. Tas reikalaujama įvedimui lietuvių kalbos bažnyčiose.

* * *

Lietuvoje, Rusijos valdžia uždengė lietuvių draugiją "Aušra" su visais jos skyriais (kuopomis). Manoma, kad valdžios pasikėsėjimas ant "Aušros" įvyko kitai kokiai nors lietuviškai draugijai pasidarbavus.

Iš Lietuvos.

Biržai.

Liūdnu atsitikimu prasideda Biržų miesto mokyklos pradžia. Vakar iš ryto, spalio 3 d., pasimirė mokytojas Laurynas Koliago, jaunas, pilnas energijos ir labai simpatiškus pažiūrų žmogus. Velionis buvo gimęs Vilniaus gubernijoje, baigęs seminariją, buvo kelis metus liaudės mokytoju Vydziuose, Ežerėnų pavieta. Bemokytojaudamas rengėsi prie kvotimų, kaip eksternas, mokytojų institutan. Prie plataus išsiplėtojimo daug prisidėjo rengėmiejai vasaromis Peterburge kursai mokytojams; jei tik galėdavo, visados dalyvaudavo tuose kursuose. Išlaikęs eksternų kvotimus mokytojų institutan, mokytojavo Akmenės miesto mokykloje Vilniaus gub.; ištenai tapo perkeltas Biržuosna. Atvykęs į naują vietą, tuojaus ėmėsi už darbo; buvo itaisęs privatinis kursas tiems vaikams, kurie padavė prašymus į Biržų miesto mokyklą. Ilgai darbuoties nebuvo lemta. Kaip kilusiam iš neturtingų tėvų ir norinčiam šviesties ir plėtoties, dažnai reikėdavo nuo daug ko atsisakyti ir menkai mist, dėlei to gavo pilvo ligą kuri perkirto jo jauną gyvenimą. Teesie jam lengva ta žemė, kuriai jis buvo čia atvykęs darbuoties. Jb.

(Iš "Vil. Žin.").

Rokiškis.

(Ezer. apskr.) Paskutiniu laiku Rokiškėnuose atsitiko du labai negeistinu dalyku. Bajorų sodziuje nuo kasžin-kokio persigandimo vienam žmogui pamišo protas. Tai nelabai kas pastebėjo, nes sumišimas buvo nelabai žymus, todėl ir apie gydymą nelabai kam rūpėjo. Pastaruoju gi laiku jis sumišo stipriau. Pradėjo nerimastaut, guosties sąžinę graužiant; antgalo, dideliui nerimui užėjus, pabandė sau galą pasidaryt. Skustuvu persipjovęs gerklę, gulėdamas pirkioje ant lovos, nors kraujo nubėgo gana daug, vienok galėjo išbėgti oran ir tenai sukniubo. Žmona jo užėjusi jį kieme begulint, pakėlė baisų trukšmą. Subėgo kaimynai, pakvietė antstolį, gydytoją ir kunigą. Gydytojui susiuvus gerklę, pradėjo kalbėt. Paklaustas, kam jis teip pasidaręs, pasakė pamatęs daug velnių ir iš baimės pasiskubinęs pasidaryt sau galą; po valandos sakėsi pamatęs didelį būrį vaisko, kurio nusigandęs ir pjojęsis. Nabagai neilgai bebuvu lemta gyvent. Tą patį vakarą visiškai su pilna nuovoka atlikęs išpažintį, po kelių dienų pasimirė. Nebepirmas tai atsitikimas ir ne paskutinis, jei pamišėlių nepradės labiau prižiūrėt.

Kitas nemalonus atsitikimas. Rokiškio gėrikas, kurs labai mėgo išgert, vieną šventadienį teip nusilešė, kad nebepataikęs pareit namo, ant gatvės, ant akmenų krūvos, galą sau gavo. Nemaža prisivargo žmonės dėl to atsitikimo. Koktus tai atsitikimas, ir tuo baisnis, kad kitų nuo girtokliavimo nenubaidė, nes jo giminaičiai ir geri pažįstamieji per jo laidotuves labai gerai buvo įsigėrę. Klebonui nenorint su bažnytinėmis apeigomis palaidot, norėjo su policijos pagalba priverst; bet nieko nepešę, turėjo laidot patįs nešvėstoje kapų vietoje.

Pilkus.

(Iš "Vilties").

Panevėžys.

Kalinių gyvenimas. Kaip buvo vasara, tai dar nieko — galima buvo gyvent. Leisdavo langą atsidaryt, kokią valandą išleisdavo pasivaikščiūt, o kambarį galėjai nors per visą dieną vaikščiūt iš galo į galą ir niekas nebausdavo. Su valgiu teip-gi buvo šiaip-teip. Kas iš politiškųjų nenorėdavo valgyt abelno valgymo, tai gaudavo aštuonias kapeikas. Tokie pinigai tai jau kaliniui labai-daug; galima buvo iš miesto gaut geresnės duonos, cukraus ir kitų valgomų daigtų.

Bet dabar atėjo ruduo ir žuvo ir tas laisvės lašelis. Spalių pirmą dieną atėjo virtuvės viršininkas Višniauskas su duonos "paikoms" ir pasakė, kad kaliniai gali valgyt ir "kazioną" duoną netik savo, kad žinotų, jog sėdi kalėjime. Būk tai viršininkas prisakęs pinigais neduot, visi turi valgyt abelną valgį. Reikia žinot, kad čia valgymas labai prastas. Duonos duoda po "paiką" kas rytą pusę svaro, bet ir ta pati niekam verta; per pietus duoda "varkos" (sriubos), bet tai vienas vanduo, be tirščių. Ant 200 žmonių

deda pusę pūro bulbių ir porą gorčių kruopų į vandens katilą. Ligoniams duoda pieno trečią dalį kvortos ir pyragą už 5 kap. Tokio valgio nepavalgai, o kad badą kenti, tai niekas nežino. Kiti suserga iš bado ir nėra to mėnesio, kad vienas ar du nemirtų. Sunku pačiam kentėt, bet sunku žiūrėt, kaip kiti žūva.

Erškėtis.

(Iš "Liet. Uk").

Iš Amerikos.**Bus daugiau darbų.**

Pittsburgo ir jo aplinkėse yra labai daug geležies ir plieno liejyklų; jos visos priklauso prie "plieninio dievaičio draugystės" — trūsto. Pernai apsi-reiškus kriziu, pradėjus dygt bedarbėms, ir čia buvo nekitaip. Darbai liejykluose sumažėjo, kitose visai sustojo. Kuriose darbai dar šiek-tiek ir ėjo, tai visgi mažuma; darbininkai pasijuto varge. Liejyklų korporacijos, dar liepos mėnesyje pradėjo tarties, kad nelaukus kol prezidento rinkimai pereis, paleist darbus. Dabar "Boston Herald" gavo žinę iš Pittsburgo, kad į Pittsburgą jau iš kasyklų atgabenta 10 milijonų tonų geležinės rūdos, o iki Naujų Metų dar 10 milijonų tonų bus pargabenta. Nuo Naujų Metų, žadama paleist visas, Pittsburgo ir jo apylinkėse, dirbtuves pilnam bėgyje. Bus darbų.

Laivo kapitoną patiko nelaimė.

J. Roberts, kapitonas laivo "Lorne Doona" kurs 31 spalio išplaukė iš Bostono, tapo palaidotas jurių vilnyse. "Lorne Doona" nuplaukus iki N. S. parkrančių, pakilo didelė audra kurios suerzintos vilnys ėmė daužyt laivą į visas pusias. Kapitonas Roberts nuėjo į pagelbą jurininkui stovinčiam prie laivą valdančio rato laivo užpakalyje. Besidarbuojant jiem dviem prie rato, vilnis, milžiniško kalno didumo, užsuko per galą laivo ir nuo jo nustūmė kapitoną Robertsą. Jurininkas, kurs buvo prie laivą valdomojo rato, davė ženklą laivo darbininkams kurie numetę ankarius sulaikė laivą ir 4 iš jų sėdę į valtį nusileido į jurių siuntančias vilnis kuriose dar buvo matoma nėlaimingas Roberts mėtomas, kiti nuo laivo su saikodo pagelba leido skęstančiam Robertsui išsigelbėjimo virvias, bet viskas buvo be pasekmės, nelaimingasis vilnyse dingo.

Roberts paliko pačią kuri išgirdusi apie savo vyro nelaimę, sunkei įsirgo.

Patraukti teisman už dovanų dalinimą.

Rawenswood, Ill. Vietiniai svaiginančių gėrimų pardavėjai, norėdami geriaus pagarsint savo parduodamąjį tavorą, paskyrė 2,000 mažų stiklinių degtinės idant jas išdalyt dykai kaipo "samples". Pasamdyti vyrai, prisidėję krepšius tų dovanų, nešiojo gyventojams į namus ir dalino praeiviams. Iš to pa-

sinaudojo vaikai, kurie pasinaudodami savo laisve ir daugybe liuso laiko, prisirinko tų dovanų gana daug. Susikrovė jie tas dovanas viename tuščiam tvarte ir parengė sau balių į kurį susirinkę gērė katras kiek galėjo.... Policija turėjo darbo per dvi dienas kol surankiojo ir sugaudė girtus vaikus.

Sekretorius "North Protective Association" patraukė atsakomybėn prieš teismą visus tuos pramoninkus, kurie tas dovanas dalino.

Iš darbininkų dirvos Amerikoj.

— Pittsburg, Pa. "The American Bolt & Nut Fastener Co." kurios dirbtuvėje vieta 700 darbininkų, pakelta algos ant 20 nuošimčio.

— St. Louis, Mo. Čia gauta žinia, kad iki Naujų Metų bus priimta 20,000 darbininkų į "The Pittsburg Plate Glass Company" dirbtuves Cristal City aplinkėse, šitose dirbtuvėse per du metus darbininkų turėjo darbą vos 500.

— St. Louis, Mo. Prisakyta "The Western & Southern" geležkelių viršininkams apžiūrėti visus senus geležkelio vežimus, kad būtų tinkami prie darbo.

— Uniontown, Pa. F. C. Keighley, pirmininkas firmos "Oliver & Snider Steel Co." gavo prisakymą, kad būtų užkurti pečiai, nes gauta dideli išdirbinių apsteliavimai. Čia pat, trumpoj ateitėj žadama užkurti ir koksų pečiai.

— Providence, R. I. Audeklų dirbtuvių užveidėtojams prisakyta, kad greitai būtų sutaisytos visos mašinos ir prirengtos į bėgį, nes trumpu laiku turės būt dirbtuvės leidžiama pilnoj pajiejoj. Žadama priimt apie 2,000 darbininkų.

— Pittsburg, Pa. Į geležkelių vežimų taisymo dirbtuvias tapo pašaukta visi seni darbininkai kurie prieš metus buvo nuo darbo paleisti, kad taisytų visus geležkelio vežimus, nes jų reikalaujama trumpame laike. Žadama darbus pradėt su dviem darbininkų atmainomis.

— New Orleans ir Wesson, Miss. Bovelny verpyklose apskelbta, kad nuo 15 d. lapkričio bus darbininkams pakelta algos ir trijose dirbtuvėse, kurios jau nuo seniai uždarytos, pradės dirbt.

— Utica, N. Y. "Globe Woolen Mills" dirbtuvėse apskelbta, kad darbininkų skaitlius bus padauginta iki 1,000 vyrų, o darbai bus leista po 10 valandų su dviem darbininkų atmainomis.

— Birmingham, Ala. "Alabama Iron Manufacturers", laike 24 valandų, pardavė 50,000 tonų geležies, kuri svietur turi būt išgabenta iki Naujų Metų.

— New York, N. Y. "The James Chadwich & Bros" firma, pagarsino savo darbininkams, kad ateinančią sanvaitę darbai prasidės pilname laike ir darbininkų skaitlius bus padidintas iki 200 vyrų.

— Beaver Falls, Pa. Pjūklų dirbtuvė "The Emerson Smith & Co.", kuri dirbo vos po 3 dienas per sanvaitę, gavusi didelį apstelevimą iš "Pittsburg & Lake Erie" geležkelio tiltų dirbtuvės, paleido darbus pilname bėgyje su dviem darbininkų atmainomis.

— Hartford, Conn. "Mount Vernon & Woodbury Cotton Sindicot" dirbtuvė kuri jau nuo ilgo laiko buvo uždaryta, pradėjo statyt naujas mašinas ir netrukus žadama 1,000 darbininkų priimt prie darbo.

— Newark, N. J. Pumpų dirbtuvė kurioj ikišiol dirbo 200 darbininkų, ir tie patys buvo sustraikavę, darbdaviai straiकिनinkus pašaukė prie darbo ir apreiškė, kad darbas paleidžiama į pilną bėgį; nuo 1 sausio, žadama darbininkų skaitlių padidint iki 5,000 vyrų.

— Chicago, Ill. Laikrodžių dirbtuvė, kurioje buvo dirbama po 5 dienas per sanvaitę, po 8 valandas kasdien, pradėta dirbt pilną laiką.

— Westbrook, Me. Popieros ir šilkų dirbtuvės, kurios jau seniai buvo uždariusios savo duris, pradėta viskas taisyti, ir už dviejų sanvaičių žadama jose pradėt darbus pilname bėgyj.

— Norfolk, Va. "The American Cigar & Tobacco Co." kurioje dirbo 400 darbininkų po 4 dienas per sanvaitę, žadama darbus pradėt pilname bėgyj ir darbininkų skaitlių padidint iki 700.

— Muncie, Ind. "The Indiana Bridge Co." gavo apstelevimą padirbt 1,800 tonų yvairių stulpų ir balkių. Žadama padidint darbininkų skaitlių.

— Grens Falls, N. Y. Popieros dirbtuvėse straiकिनavę darbininkai straiकिनą pralošė. Bendrovė nenori pripazint darbininkų unijos "International Brotherhood". Darbininkai prizadėjo grįžt prie darbo už numazintas algas, bet bendrovė jų nepriima visai.

— Elmira, N. Y. "The Elmira Heights Rolling Mills" dirbtuvė, kuri nuo dviejų metų buvo uždaryta, pradėjo darbus pilname bėgyje su dviem darbininkų atmainomis.

— Fall River, Mass. Vos tik pabaigta statyt nauja dirbtuvė "Lincoln Mill", paleido mašinas į darbą. Api 100 darbininkų gavo darbus.

Iš visur.

Nubaudė už žmogaus pardavimą.

Podoliaus gubernijoj buvo šioks atsitikimas. Vienas kaimietis vežė miestan žydą kurs kaimietį buvo pasisamdęs. Važiuojant per girią, pasitikta kitus kaimiečius, kurie nuo žydą vežančio pareikalavo, kad jis jiems parduotų vežamąjį žydą; šis ir sutiko. Pardavė aniem dviem žydą už 20 kapeikų. Tie, nusipirkę žydą, įsikinkė į vežimą greta arklio ir važiavo sau

tolyn. Nelaimingamjam žydui pailsus, jo pirkikai nemilaširdingai jį kankino botagu plakdami ir versdami jį tolyn bėgti su arkliu. Nedoro pasielgimo kaimiečiai, kankinanti savo auką, kelionėje pasitiko vieną žmogų, kurs matydamas neprotingą darbą, su ginklo pagelba, paliuosavo pavergtąjį žydą.

Paliuosuotasis žydas, patraukė teisman savo kankintojus. Teismas tą kaimietį kurs žydą pardavė, pasmerkė 12 metų į Siberijos kasyklas. Pirkiką 9 metams Siberijos kasyklosna, o tą kuris botagu plakė, vieniems metams į areštantų rotas.

Tai beždžionė buvo.

Peterburge nemaža trukšmo pridirbo iš cirko klėtkos pabėgusi beždžionė. Viena didelė beždžionė aprenpta vyro drabužiais, pabėgo iš cirko klėtkos ir greitai bežingsniuodama, atsidūrė prie vieno kalėjimo sienų, kur ilgai nelaukus užlipo ant stogo. Pamatęs ją ant stogo, kareivis stovintis ant sargybos, ir patikėjęs kad tai koks kalinis taikosi pabėgti, paliepė nulipti žemyn. Nužvelgtasis sutvėrimas vienok neklausė. Kareivis pradėjo šaudyti, beždžionė užsiglaudė už kamino, o tas nuo šūvių ją apsaugojo. Ant šūvių balso subėgo daugybė policijos ir kalėjimo sargų. Susirinkę visi grūmodami tam "žmogui" liepė nulipti žemyn. Paliepiamų rezultatui neįvykstant, visi prisikeikę yvairiais žodžiais kurių rusų kalboje nestokuoja, atsinešę kopečias ir jomis keli užlipo, nutraukė žemyn "norintį iš kalėjimo pabėgti kalinį", bet kaip nusistebejo persitikrinę, kad tai nebuvo kalinis, bet iš cirko pabėgusi beždžionė kurios cirko valdyba visur jieškojo.

Lietuviai Amerikoje.

Rašanti žinias į laikraštį, turi rašyti tik svarbias, aiškias ir teisingas žinias. Po raštais, turi padėti savo tikrą vardą su pravarde ir adresu, apart pseudonimo jeigu kokį vartoja. Žinios neaiškios, nesvarbios ir be parašų, nėra talpinamos.

New Britain, Conn.

Šv. Andriejaus draugystės susirinkime laikytame 8 d. lapkričio buvo skaityta laiškas kurį atsiuntė Tėvynės Mylėtojų Draugystės valdyba, kuriame buvo aiškinta Dr. Kudirkos gyvenimas ir darbai, teipgi 50 metinių sukaktuvių Kudirkos gimimo, kurios pripuola 31 gruodžio. Laiške parodoma, kad jubilėjui mūsų tautos gabaus darbininko, bus išleidžiama visi jo raštai kurie pelyje šen ar ten sukrauti.

Draugystė šv. Andriejaus nutarė velionio Kudirkos raštų išleidimą paremti, ir todėl nutarta iš draugystės izdo paaukauti \$10 kurie bus tuojaus nusiųsta T. M. D. izdininkui A. J. Povylaikai. Apart to, nutarta dar ir aukas rinkti. Išrinkta M. Neimonas ir J.

Kardokas komitetan, idant susitartų su kitomis New Britaino draugystėmis ir parengtų balių, kurio pelnas būtų apverstas Kudirkos raštų išleidimui. Po užbaigimui šito reikalo, buvo matyt susirinkusiųjų veiduose apgailavimas velionio Kudirkos ir piktumas ant budelio caro, kurs iš pasaulio išvarė nevieną tokį gabų mūsų tautos darbininką ir šviesos plėtotoją kaip velionis Kudirka.

Vardan šv. Andriejaus draugystės.

Kaz. Baikauskas.

Harrison, N. J.

24 spalio 184 SLA. kuopa parengė prakalbas kurios prasidėjo pusiau aštuonių vakare, Levandausko salėje. Žmonių susirinko gal kokie 4 desėtkai. Matoma, kad harisoniečiai dar nesupranta prakalbų svarbumo.

Prakalbas atidarė P. Kačergis, kurs trumpoj savo kalboj, nupeikė Harisono lietuvius už netautiškumą ir ragino visus rašyties prie SLA., nurodinėjo kokią naudą iš Susivienijimo turi tie, kurie prie jo priklauso.

Antru kalbėtojum buvo A. Varaškevičius iš Paterson. Šitas kalbėtojas kalbėjo apie Amerikos lietuvių gyvenimą, nuo kaip seniai lietuviai Amerikoje gyvena ir kaip SLA. tapo įkūrtas. Trečias kalbėjo E. Kinderas, kurs aiškino darbininkų būvį ir liepė visiems laikyties prie socialistų partijos. Paskutiniu kalbėtojum buvo P. Norkus iš Passaic. Šis savo kalboje ragino harisoniečius sutvert LSS. kuopą, bet akvatninkų radosi tik 4.

Vilenskinis.

Gardner, Mass.

Darbai čia šiek-tiek pasigerino, bet bedarbių vis dar nestokuoja. Žmonės suvargę, nenori nieko veikt kas būtų tautai pageidaujama. Keli vaikinai tariasi sutvert lietuvišką beną, bet nežinia ar tas pasiseks.

24 spalio didelė nelaimė patiko M. Kulvietienę. Moteriškė kurdama pečių ir norėdama greičiaus ugnį įkūrti, ant malkų užpylė karasino, kurį bepilant, karasinas užsidegė ir indas jos rankose explodavo. Nuo expliozijos užsidegė indas o nuo jo moteriškės drabužiai ir trumpame laike moteriškė pavirto į ugnies stulpą. Nelaimingosios vyras atbėgo į pagelbą, bet tas buvo jau pervėlu. Nors deganti drabužiai tapo nudraskyti, bet nelaiminga moteris nuvežta ligonbutin, tūojaus numirė. Liūdna tai naujiena.

Velionė Kulvietienė paėjo iš kauno gubernijos, Amerikoje pragyveno vos vienus metus. Poliko vyrą dideliame nuliūdime.

Jonas Yvanattis.

Joliet, Ill.

4 d. spalio, pasidarbuojant p. J. Juškiui, tapo šaukta visų vietinių lietuvių susirinkimas su mieriu, sutvert mūsų garsaus istoriko, Simano Daukanto draugiją. Susirinkiman atėjo vos 7 ypatos. Dėlei susirinkusių mažo skaitliaus, draugijos tvėrimas tapo ati-

medžiams, 500 ypatų palydėjo savo gyvybę.

¶ Iš Budapešto, Vengrijoje, kasžinkur dingo ministeris Latkoči, kur yra pridirbęs yvairių suktybių. Austrijos valdžia išsiuntė telegramus į užrubežius, kad Latkoči būtų gaudomas.

¶ Kanadoje, ypatingai Montreale aplinkėse, platinasi epidemija ligos tifus vadidamos. Tifusą pagimdė netikęs vanduo ir sudarkytas pienas.

¶ Peterburgo universiteto mokinių straikas buvo besibaigęs, dabar vėl atsinaujino. Straikininkai šiomi nori parodyt valdžiai savo nepasiganėdinimą už nepriėmimą moterijų universitetan.

¶ Iš Rusijos ministerių tarpo, pasitraukė aplinkės reikalų ministeris Izvolski.

¶ Vokietijos seime kilo sumanymas, kad valdininkams algos būtų padidintos. Socialistų pasiuntinys Hofman tam sumanymui pasipriešino. Seimo valdyba Hofmanui atėmė balsą ant trijų posėdžių.

¶ Londono audeklų dirbtuvėse, kuriose dirbama prie elektros žiburių per dienas ir naktis, apsireiškė tarpe darbininkų nauja akių liga, kuriai daktarai vardo dar nesuranda.

¶ Už kaišiojimą nosies ne į savo reikalus, Austrija pradeda datirt sau nesmagumus iš Turkijos pusės. Turkija pradeda boikotuot Turkijon atvežtus Austrijos tavorus.

¶ Prie sundai salų, Azijoje, garlaisis plaukiantis iš Amoy į Tungan, vežantis 600 pasažierių, uzbėgo ant uolos ir susidaužęs paskendo su 200 pasažierių, jūrininkai ir laivo kapitonas prigėrė.

¶ Chinijoje apsireiškė boikatavimas iš Japonijos įvežamų tavorų. Tapo išmėtyti spaudinti plakatai, kuriuose Japonijos vaizbininkai paskiria atlyginimus tiems, kurie naikins atvežtus tavorus ir baus japoniškų tavorų pardavėjus.

¶ Prašant Japonijos Mikadai, Rusijos caras paliosavo 6 japoniškus žvejus, kuriuos prieš 4 sanvaites Rusijos teismas Mihailove buvo nužudymui pasmerkęs.

¶ Tarpe Francūzijos ir Mexiko valdžių prasidėjo bariai už Clippertono salas kurios yra ramiojo oceano alkūnėje. Ir Francūzija ir Mexika ncrėtų tas salas paglemžt.

S. L. A. Reikaluose.

S.L.A. namo reikaluose.

Kol yra laikas apsvarstymui rengiamo pirkt SLA. nano, ir aš išreikšiu savo nuomonę tame reikale.

Pagal XXIII seimo nusprendimą, kad bus iš 4 miestų viename pirktas namas spaustuvei ir centro rašynei. Dabar eina svarstymas, kur būtų geresnė

vieta tokiam namui; Bostone, New Yorke ar kitur, tai dabar šaltai, bepusiškai męs galime svarstyt. Varžyties arba tik tempt, kad pas save pervaryt, tai būtų vienpusiškumas. Reikia žiūrēt daugiau teip, kad būtų didesnė nauda SLA., tokioje vietoje, kur bus lengviaus palaikyt SLA. organą. Kad organo išleidinėjimas atsieitų pigesnis, kad nereiktų kas metai deficito po tūkstantį ar daugiau iš posmertinių izdo pridēt. Kad namas būtų perkama tokioj vietoje, kur yra daugiausiai lietuvių apsigyvenusių, nes tik tokioje vietoje gali būt spaustuvės bei laikraščio sanlygos apdraustos nuo deficito. SLA. organas šiadien ir ateitėj yra stipriausiu įrankiu plėtojimui mūsų gerbiamos organizacijos. Kad organas bus geresnėse sanlygose, juom bus tobulesnis, tuomi ir visa organizacija kilis augštyn, o kad būtų tobulu, kad galėtų jame tilpt yvairūs straipsniai, didesnis ir tankiaus išleidinėtų, tas daug priguli nuo to, kokiose jis bus sanlygose. Kad mums, lietuviams, kalbēt apie dienraštį, tai dar tik per sapną galima sapnuot, bet, jeigu męs stengsimės SLA. ant tiek išaugint, kad jame vieton 8000 narių bus 15,000, tada nebus abejonės, kad bus galima svarstyt ir apie išleidinėjimą dienraščio, tada teorija persikeis į veiksmę. Daugiausiai remiasi dienraščio vieta, kur jau ant vietos rastųsi desėtkai tūkstančių lietuvių. Tokia vieta yra tai vienatinė Amerikoje, kur kitur niekur nėra tiek lietuvių kaip tik *Chicago*. Čia ir sanlygos laikraščio yra geresnės negu kur kitur; tą faktai parodo, kaip čia nuo keliolikos metų išleidinėja dabar du didžiausi lietuviški laikraščiai t. y. "Lietuva" ir "Katalikas", yra geriaus aprūpinti iš techniškos pusės negu katras kitas kituose miestuose išeinantis laikraštis. Jeigu būtų SLA. nariai supratę kur yra laikraščio sanlygos geresnės, t. y., kad būtų nubalsavę *Chicago*, įkūrę čia "Tėvyne" tai išleidimas to laikraščio būtų daug pigiaus atsiėjęs, nes pagal komisijos rengimo spaustuvės, buvo išrokavimai padaryti pagal sanlygas išleidinėjimo, kokios yra *Chicago*. Kada nubalsuota likosi į *Bostoną*, ten pasirodė, kad sanlygos yra kitokios ir labai skirtingos nuo *Chicagos*. Bet kągi padaryt, kad teip leista žmonių norui, ir šiadien pasirodo, kad organo išleidimui bus deficito apie pora tūkstančių dolerių.

Kaip yra pakeltas klausimas, kad būtų pirkt žemė ir ant jos statyt namą, tai yra žinoma, kad už 10 arba 15 tūkstančių dol. nepastatys tokio namo, kaip perkant jau gatavą nors ir reiktų pataisyt.

New York'e perkant namas atsieis daug brangiaus negu *Chicago*je, dėl vietos brangumo, o perkant N. Y. priemiestyje, tai bus neparankumas ir apsunkinimas spaustuvės — laikraščio išleidinėjimui. Kaip tariama, kad būtų kartu du kiškiu pagauta, t. y. ir emigrantais rūpinties, bet čia jau nebus teip galima prisitaikint, kad abu reikalu pilnai užganėdint, vienam ar kitam bus koki neparankumai; du kiškiu besivydami, nė vieno nepagausime. SLA. vienas pats negali rūpinties prieglauda emigrantų. Galime ma-

tyt kaip visuomenė pritaria, nors jau per keliolika metų mūsų laikraščiai šaukia kad *Emigrantams pagelba reikalinga*. Gerai bus, kad mes prisidėsime prie slavokų, ir iš SLA. sudėtų tautiškų centų, kas metai duosime po pora šimtų dolerių.

Chicago darosi centras lietuvių ir centras lietuviškų spėkų; į čia kas kartas atkeliauja lietuviai iš rytų ir apsigyvena, teip ir iš tėvynės, kas metai pribūva pora tūkstančių ypatų. Iš to galime spręst, kad Chicago nenyksta, bet auga ir augs, augs jame ir lietuviška spėka. Todėl čia galėtų būt ir SLA. centrališkasis namas.

Taigi kur būtų geriausiai pirkt SLA. namas, svarstykite iš visų pusių, kad jis mums ir mūsų organizacijai atneštų kuo didžiausią naudą. Centro valdyba jau turėtų parengt balsavimą ant sausio mėnesio, kad kartu su nominavimu kandidatų į centro valdybą, nariai nubalsuotų katrame mieste pirksime namą.

M. J. Damijonaitis.

Šiose dienose, SLA. yra svarbiausiu reikalu tai svarstymas apie įsteigimą SLA. namo kuriame tilptų "Tėvynės" spaustuvė ir centro raštinė, teipgi emigrantų prieglauda.

Šitą dalyką, mes turime svarstyt su didžiausiu pasišventimu ir energija, idant galėtume greičiau pamatyti savo darbo vaisius. Visi privalo atidžiai apsvarstyt draugų P. Čeplico ir M. Mėšlio patarimą kurs tilpo 36 "Tėvynės" numeryje, pagalvokime apie jų nurodymus, kad tas namas būtų perkama ar naujas statoma — Bostone.

Tie draugai aiškino, kad Bostone teip yra gera vieta kaip ir New Yorke, apielinkėse lietuvių gana daug esama, pačiame Bostone yra priplauka į kurią emigrantai atplaukia kaip kad ir į New Yorką, tai aiškiai pasirodo, kad Bostone įsteigus namą, mes nieko nepraloštume. Aš manau, kad geriausiai būtų pirkt ar statyt namą Bostone, o tada sučėdytume spaustuves perkraustymo kaštus. Linkėtina būtų, kad mes pirmiausiai nutartume, ar geriaus pirkt seną namą, ar statyt naują. Naują namą statant, nors kiek ir brangiausias mums parsieitų, bet visgi galima sakyti, ne daugiausiai; ir tai turime žinot, kad nors ir brangiausias užmokėtume statant naują, tai mums kur kas daugiau atsimokės, jeigu mes nereikalavime seną nupirkt, visą perdirbt ir jį kas metai taisyt. Rods, už seimo paskyrtą \$15,000 pastatyt naujo namo nestengsime, bet to nereikalavime bijot, nes Susivienijimui kasdien didinanties, didinasi ir jo izdas. Šiandien skaitome \$40,000, mes turime žinot, kad neilgai laukus, turėsime antra tiek. Todėl mes drąsiai galime statyt namą už \$20-25,000. Už tiek pinigų, mes tikrai galėsime įtaisyt namą tokį, koks mums reikalingas.

Todėl-gi draugai, aš dar kartą patarčiau, kad namas būtų statoma naujas, ir ne kur kitur, kaip tiktai Bostone.

Su pagarba *M. M-kaitis.*

Dar apie pašelpą.

35 "Tėvynės" numeryje papiešiau apie reikalingumą bei naudingumą ligoje pašelpos skyriaus, manydamas, kad guodojami SLA. nariai šį klausimą pasistengs nuodugnei išgvildent, kaip ir koku būdu geriaus būtų galima ligoj pašelpos skyrių įkurt. Draugai pasirodė visokių nuomonių: vieni to nori, o antrine. Jeigu draugai randate tą nereikalingu, tai kamgi veltui laiką gaišiot ir laikraštyje vietą užimt. Bet jeigu žinote, kad tas ištikro yra reikalingu, tad pasiklauskime pas diduomenę — duokime perbalsuot. Perbalsavimas nereikš įvykdymą, tik pradžia darbo. Jeigu katras iš draugų to nenorės, galės neprigulėt, bet kamgi kitam noričiam pavydėt? Juk šis skyrius nebus priverstinas. Draugai ir draugės! Kad geriaus suprast šį klausimą, eikime prie klausimo, svarstymo.

40 "Tėvynės" numeryje p. J. Butkus kritikuoja SLA. 40 kuopos nario padavimą pats nieko nepripažindamas už galimą, p. J. Butkus abejoja apie pasididinimą narių skaitliaus pašelpos dėlei. Kodėlgi negalėtų didintis, jeigu tas nebūtų priverstinas prigulėjimas prie pašelpos skyriaus; kas norės galės prigulėt, o kas ne, tas liks po senovei, teipgi ir naujai prisirašantis turės autonomiją. O kad kalbėtojus iš New Philadelphijos su akmenimis išgujo, tai ar tie tautos darbininkai ir jau rankas nuleido? Ne. Pasišventęs tautietis neperstos darbavęsis lietuviškoj dirvoj. Girdėjau, kad tie patįs kalbėtojai, vėliaus buvo susirinkę Tamaque, Pa., nežiūrint, kad ir ten galėjo gaut akmenų. Nereikia abejot, kad tie mūsų akmeniniai karžygiai po kelių metų patįs prigulės prie SLA. ir bus geri tautiečiai.

O kas link amžiaus ir lyties, tai galima pritaikyt atsakančią mokesį už kurią gautų ir atsakančią pašelpą. Gydytoją pats ligoniai pasirūpįs, nėra reikalo vieną tik gydytoją samdyt ir mokėt po 25 centus ant metų. Žinau Mahanoy City, Pa., yra apie 14 draugysčių; rodosi, kad nė viena neturi abelną gydytoją, reikalui esant kiekvienas sau pasisamdo. Svarbiausiu klausimu yra p. J. Butkaus: Kas ir kaip pavienias ypatas kontroliuos? Nurodė kaip Philadelphijoje, Pa. buvęs narys kurs sveiku būdamas emė pašelpą. Na, ar tokio meklerio nesusekė? O antra, ar draugystė subankrūtino? Man rodosi, kad nariai nė vienos draugystės, kuri neturėtų savo narių to nuo draugystės centro gyvenančių, kurių visai nėra kam kontroliuot; na ar tokios draugystės ne egzistuoja?

Teisybę sakant, nemalonu yra, kad draugas draugą išnaudoja, bet ar nebūtų galima tam nors iš dalies užbėgt. Argi jau ištikro ligoj pašelpos skyriaus negalima įkurt? Ne. Draugai ir draugės! Prie gero noro viskas yra galimu. Įsteigėme savo organą "Tėvynę", įsteigėme šiokią-tokią emigrn-

tams pašelpą, namas ir matomai įvyks. Anot V. S. Jokubyno, per 4 mėnesius 11 naujų kuopų sutvėrėme. Na, o SLA. nariams dėl gavimo ligoj pašelpos reiks į žydų draugoves (insurance) rašytis, kurie visokiais būdais apgaudinėja. Štai vienas atsitikimas: Man sykį bekasant anglį, ateina žydas ir klausia manęs: "ar jūs prigulite prie kokios draugovės (insurance)" sakau: taip. Na, gerai, prie kokios. Sakau, prie SLA. O jo (žydo) žinota ir apie SLA.; jis man ėmė pasakot, kad SLA. nemoka ligoj pašelpos, o girdi, mes mokame ir ligoj pašelpą \$5 į savaitę ir \$100 posmertinė, o tik už vieną \$1 per mėnesį mokesties.

Matote kaip brangiai žydai lupa už tokią menką pašelpą. O beabejonės, kad ta draugovė turi nemaža narių, o tarpe jų rasis ir lietuvių; tai dar tiek to jeigu tas žydelis teisingai, be sukimo išmokėtų pašelpą, bet kaip man pasakojo tuli lietuviai, kiek jau tas žydelis yra susukęs, ypač lietuviams pašelpą.

Taigi draugai, argi mums neapeina kad žydai mūsų vientaučius išnaudoja? Argi tik mes tautiečiais esame dėl vardo? Daleiskime, žydas ima ant metų \$12; mes padėkime \$10 į metus; pažiūrėkime tada, kokią gerbiame SLA. nariai naudą iš to turėtų: Į posmertinį fondą už kuriuos gauname \$150 posm. mokame \$2. Už organą, tautišky centų ir kuopos reikalams \$1, į ligoj paš. skyrių \$6, o \$1 lieka kitokiems skyriams reikalams, pavyzdin: apskričio valdyba paskirs agitatorius ir iš tų dolerių apmokės jiems kelionės lėšas. Seniaus tautos darbininkus galima buvo ir ant pirštų suskaičyt, o dabar jau rasis kiekvinoj kuopoj, per ką kur tik gyvena 2-3 lietuviai, ir ten galėtų mūsų tautos darbininkas atsilankyt. Tokiu būdu, netik, kaip, V. S. Jokubynas sakė, kad už 10-15 metų neliks tokio lietuvio Amerikoj kurs neprigulėtų prie SLA., bet gal tam užtektų 5-10 metų, o tada ne-reikės baiminties, kad mūsų pavieniai nariai, imdami neteisingai ligoj pašelpą mus nuskriaus. Mes žinome ir tą, kad kartas nuo karto žmonija tobulinasi: kurs dalykas pirmiausia buvo niekam nesuprantamas, o šiandien jau jis yra išrištas ir įvykdingas.

Diena nuo dienos viskas keičiasi ir eina prie progreso ir ateitėje nieko nebus negalimu, nes kiekvienas mūsų gerbiamas draugas bus geras tautos darbininkas ir SLA. bujos kaip aržuolas audros nepalenkimas. Taigi dar kartą kviečiu draugus ir drauges prie rimtesnio rišimo šio dalyko.

K. Šnuolis.

Iš kuopų nutarimų.

Springfield, Ill. 79 SLA. kuopa spalio mėnesio bertaininiame susirinkime nutarė:

1) "Tėvynės" spaustuvės turtas ūmiausiame laike turi būt apsaugotas per administratorių.

2) Clevelandiečių, SLA. narių ginčai kad būtų per trečiųjų teismą ištirti ir pagarsinti "Tėvynėje". Trečiųjų teismą paskirt privalo centro valdyba iš artimiausių nuo Clevelando kuopų, kurie ištirs visas vaidų priežastis.

3) Mes reikalaujame, kad izdo globėjai aiškiau praneštų apie Susivienijimo turto stovį. Ar pinigus izdininkas vienoj bankoj laiko, ar keliose. Mes patariame, kad pinigai Susiv. būtų laikomi keliose bankose, ir privalo žinot izdo globėjai kokiose bankose Susiv. pinigai laikomi. Teipgi, kad visam SLA. būtų pagarsinta, kur pinigai stovi. Mes nesutinkame su izdo globėjų paaiškinimu, kad jiems negalvoj kur izdininkas pinigus laiko. Negalima pasiganėdint vien kaucijos užsistatymu. Juk ir lenkų "Związko" izdininkas beabejonės buvo po kaucija, bet kaip neperseniai Chicagoj banka bankrūtino, tai ir žuvo apie \$40,000. Užtai neatsakė izdininkas su savo kaucija. Na, o jeigu jų visi pinigai toj bankoj būtų buvę, būtų visas turtas žuvęs. Gerai kad jie nelaikė visų pinigų vienoj bankoj. Apsiziūrėkime ir mes. Reikalaujame nuo izdo globėjų ūmos žinios apie tai.

4) Pirkst Susivienijimui namą patariame New Yorke arba priemiesčiuose kaip tai: Brooklyne, Williamsburge arba Jersey City. Su kitais paaiškinimais, kokę naudą čia nupirkę turėsime, pilnai sutinkame kaip kad neperseniai per "Tėvynę" išrodinėjo SLA. 40 kp. narys.

5) Visuotinas balsavimas kad būtų naudojamas ne vien rinkimuose ir perstatymuose centro valdybos, bet ir šiaip organizacijos svarbiuose reikaluose, ir užmanymuose, tuomi gal daugumą išvengsime visokių nesusipratimų ir bereikalingų ginčų.

Dar radosi daug ir kitų svarbių reikalų apkalbėt Susiv. naudai, bet dėl vėlumo laiko, kitus atidėjome sekančiam susirinkimui.

Susirinkimai kuopos nutarta laikyt kiekvieną mėnesį, 2 sekmadienį, 3¹/₂ valandų po pietų, salėje Fortunes Hall 226 N. 5th st.

Vardan 79 kp. SLA.

*Vincas Černiauskas,
K. Šnuolis,
S. S. Katkevičius.*

Cambridge; Mass. 104 SLA. kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą 6 lapkričio kur buvo svarstyta apie tuos \$75 kuriuos XXIII seimas paskyrė centro sekretoriui kaipo atlyginimą už extra darbą.

Nutarta, kad tie pinigai būtų sugražinti į centro izdą.

Vardan 104 kuopos

J. Plokštis sekr.

Šitą reikalą vertėtų užbaigt ar palikt XXIV seimui, tada būtų daug parankiaus negu kada-nekada laikraštyje apie tai paminėt, nes dabar yra daug svarbesnių reikalų kurie reikalauja svarstymo.

Redaktorius.

SLA. Istorijos reikaluose.

Ir vėl meldžiu XVI seimo pasiuntinių, kurie neatsiuntė savo paveikslų, kad kuomi greičiausiai atsiųstų, nes daugiau jau neprašysiu.

SLA. kuopų organizatoriai, ir jūs atsiųskite savo paveikslus, pažymėdami, kokią, kur ir kada kuopą sutvėrėte. Kuopos ir organizatoriai tilps pabaigoje istorijos, todėl dar spėsime atsiųst, nes Istorija pradės "Tėvynėje" tilpt nuo Naujų Metų ir tęsis nemažiau kaip metus laiko.

T. Astramskas.

943 So. 2nd st. Philadelphia, Pa.

Nuo Redaktoriaus.

Kilus sumanymui, kad prie SLA. būtų įsteigtas ligoj pašelpos skyrius, pradėjo redakcijon ateit daugybė raštų iš kuopų kaip ir pavienių narių, kurių išreiškiama yvairių-yvairiausių nuomonės, kurių daugumas nėra kuomi kitu kaip tiktai visuomenės klaidinimu, laiko gaišinimu ir bereikalingai laikraštyje vietos užėmimu, nes raštuose nėra nieko ypatingo nė galimo. Todėl, keno raštai pašelpos reikaluose, netilpo šeme numeryje, visiems apskelbiu, kad ir netilps.

Būtų geistina, kad centro valdyba nors kartą dirsteltų į organizacijos bėgančius reikalus ir narių manymus, ir rimtai paaiškintų, kas galima ir kas negalima.

V. S. Jokubynas.

Laiškas į redakciją.

Gerbiamoji redakcija! Širdingai meldžiu šį mano laišką "Tėvynės" skiltyse patalpinti.

Skaitydamas "Tėvynės" No. 37, nudžiugau, kad mano rankraštis "Grūdėliai" radosi pas amerikiečius brolius—lietuvius, nes net dvi ypotos pasiskubino su aukomis, kad paduot rašėjui savo maloningą pagelbos ranką. Pagal mane, rašėjas neturėtų reikalaut aukų, bet kaip pas mus tokia tvarka, kur brangiausi darbai pigiau apmokami, tai žmogus—rašėjas, be tų teip vadinamų "aukų" už rankraščius išduodamų, turėtų geriausiuose metuose badu numirti. Aš jau 12 metų vien tik rašymu ir mokinimuosi užsiimu, pats jokio turto neturėdamas ir iš niekur pašelpos negaudamas, ir vos-nevos šiaip-teip pusiau su badu prasiimtinu. Nėra to laikraščio, kuriame aš po visokiais slapivardžiais nebūčiau rašęs. Iš mano raštų knygelė šios geresnės išėjo: 1) Lietuva, tėvynė mano. 2) Gyvenimo gabalėliai. 3) Šešupė. 4) Kur meilė, ten ir laimė. 5) Laisva valandėlė... 6) Labai gražios dainos. 7) Linksni žiedeliai. 8) Arkliukas kupriukas. 9) Geležinkelis. 10) Pasninkai Lietuvoje. 11) Dovanėlė Lietuvos artojams. 12) Pikta boba—baisė už velnią. 13) Degtinė. 14) Gražioji Liuitgarda ir t. t. ir t. t. viso lašo bus į 30, kurių, dėlei stokos vietos čia nepaminiu. Dabar turiu parašęs ir jieškau leidėjų šioms knygelėms: 1) Margi lapeliai. 2) Ko mus mokina žvaigždės? 3) Tabakas. 4) Pirmasis degtinvaris. 5) Pinigai. 6) Kaip turi būt išleidžiami žmonių pinigai? 7) Žmogaus ir piliečio tiesų apskelbimas. 8) Žydas Lietuvoje... ir t. t. Visų tų knygelė seniai Lietuvos

žmonės laukia. Garsios Lietuvoje knygų leidimo firmos man yra uždariusios duris. Su knygele teip naudinga tėvynei, kaip "Degtinė", prisiėjo apeit kuone visus Lietuvos knygų leidėjus, kuriems atsiakius leist, visai paprastas žmogelis išleido.

K. Stiklelis.

Nauji Raštai.

Degtinė. Visiems žmonėms, pagal medicinos daktarą M. Z. Geselevičių sutaisė K. Stiklelis. Laida ir lėšomis Pr. Krenciaus. Jurbarke. 48 pusl. Kaina 15 kap. Atsiuntė K. Stiklelis.

Amerikos Lietuvių Kalendorius 1909 metams. Sutaisė ir išleido V. J. Petkūnas Brockton, Mass. Atsiuntė V. J. Petkūnas.

Redaktoriaus atsakymai.

Kuopoms kurios atsiuntė savo nutarimus link tų \$350 kuriuos p. Mikolainis buvo sumanęs paskirti p. Jablonskio algos padidinimui, netalpinu, nes Jablonskio Panevežyje, kur jis reikalavo algos padidinimo, jau nėra.

Aplankymas milžiniško miesto.

Parašė Z. Jank.

(Užbaiga)

motinos apdriskusių skarmalų tęsiasi, o dar keli pašoneis motinos bėga. Čia vėl žiūriu, matosi tai bekojos, tai be rankos, riogso ant kampo gatvės melzdamas pagelbos. Čia žiūriu matosi beregis vedamas kokio tai apyplyšusio vaikiuko, bei mergaitės; tai vėl ant gatvės pasodintas maldauja susimylėjimo su stovinčia prie jo tuščia krebele. Čia vėl žiūriu, keli-tik darbininkai ant gatvės kaip pririšti prie kūjų be jokios pertraukos kilnodami tai į viršų, tai į apačią, trenkdami į akmenį, eikvoja galutinai savo nuvargintas spėkas, o priziūrėtojas dar sako: greičiau! greičiau!

Tačiaus nusižiūrėjęs ant to visko, nurioglinau ir į bažnyčią pasiveizėt kaip ten išrodo, ar palaiminti ubagai dvasioje, o kur tau, visi ir pasirodė ne kuom kitu kaip ubagais, tik vienas iš visų tarpo, aiškiai pasirodė išrinktas ir palaimintas, nes visai žymi ypata nuo kitų ypatų, ta ypata t. y. kunigas.

Išėjęs iš bažnyčios, traukiu naujosna vietosna. Užeinu ant puikios, labai puikios gatvės, tarpas tos gatvės kaip matėsi, lyg vašku išlieta, žvilga tik, daugiau nieko. Šongatvės bene bus tik marmuru išlietos. Gyvenimai nors augšti, bet puikus išdaryti su visokiomis figuromis; langai krištaliniai. Visi tie smogėsio rūmai arti prie vandens stovi. Automobi-

liai pilni prisėdusių laimingų individualų, skrajoja vienas paskui kitą. Ta gatvė, tai gatvė šiadieninio mūsų žemiškų dievaičių — kapitalistų. O, gadyne!

Čia paėjęs kelioliką žingsnių nuo šios gatvės ant kitų, randi: raišus, neregius, be rankų, be kojų, apdriskę, pavargę proletarai. Čia žiūrėk šale gatvės stovi institucijos paleistuvystės, kuriose pasiaukavę jaunos mergaitės vilioja gatve einančius, idant parduot už pinigus savo kūną... Čia žiūrėk, stovi "muzėjus" pilnas prikraitas su yvairių yvairiausiais dailos išdirbiniais, tik eik ten vargše išalkęs, sotinkis: stovylomis, paveikslais ir kitais tave nepasotinčiais daiktais, nes dykai..., vienok su tokiais daiktais "muzėjų" be kurių žmogus negali apsieit, kiekvienoj savo gyvenimo valandoj egzistavimo; be kurių nei smagiausi pasilinksminimai, nei estetiškiausi perstatymai, nei kitokie dailos papuošalai — nėra dykai ten tau... uždaryta jei neturi...

Dėlei geresnio persitikrinimo, pabandžiau ir aš ten įlyst pasiveizėt. Teisybė, pakol buvau sotus smagėjaušis tais... bet po kelių valandų vaikščiojimo pasijutau nuilsęs teipgi paalkęs biskį, jau "muzėjus" pasirodė man nemeilus teip kaip iš pradžių buvo, dėl ko turėjau ir prasišalint iš jo ir... Teip tai, pasirodė, jog visokie dailos institutai yra reikalingi, bet tik sotiems...

Čia žiūrėk "teatras" kuriame merginos kaip rojaus gyventojos su nuogomis krūtimis tave masina, o tu tik... Čia žiūrėk "anatomijos muzėjus" kuriame išfiguruoti paveikslai stovi su apsireiškusiomis ligomis (baisiomis ligomis) idant tu "vargše" pasijutęs mažiausioje nelaimėje (nes tiktai tu ligonis apkerėtas, dėl tavęs ir reikia) bėgtum ten, nes garsina, jog negyvėlius iš numirusių prikelia, o mirštančius nuo mirties atperka per savo stebuklingą gydymą. Tu nueisi ten su tikslu, idant atgaut savo sveikatą, nors ir pats tą galėtum padaryt, permaining gyvenimo būdą, nueisi, ten tave, vietoj pagelbėt nelaimėje, pirmiaus užnuodys tavo menkniekę simptomišką ligą, o paskui pradės gydyt, ir tol tebegydys, kol iščiulps iš tavę paskutinius centus, o kada nebteksi, tuomet dar pasiliksi nelaimingesniu. To tai, teko man prisiveizėt, tokiam iškilmingame mieste.

98

Raulas ir Baltrus.

(NESUTIKIMAS).

Parašė Algirdas Svidrogiela.

Seniai jau buvo pasikavojus saulė už didelio kalno ir naktis jau artinosi prie galo. Diduma žmonių da nemiegojo; vieni vaikščiojo su darbo reikalais, o kiti atsiėmę po sunkių vargų, užmokėsnį, skubinosi į savo numylėtas vietas, kad kuogreičiausiai numarint gerklės sausgėlą...

Nedideliame užkampyje šokinėjo pora margų šu-

niukų, o šalyj' jų pulkas vaikų mėtė kokias tai blekutes ir retkarčiais, turbūt už nuodėmę, keikė vienas kitą, šaukdami "sanavabic". Kita puse užkampio traukė pora, labai nelygaus didumo vyrų — Raulas ir Baltrus. Vienas išrodė apie ant šešių pėdų be colio, augščio, antrą-gi negalima buvo atskirt nuo kaiminės ganytojaus, išimant, kad keletas išdygusių rudų šerių matėsi ant veido.

Mažesnyšis — Baltrus, tarsi neskaniai pavalgęs smarkiai mosavo su kumsčia, kuri švilpė vis pro nosį didžiojo Raulo.

Paskutinis it nusigandęs iš tokio pasielgimo, ūmai sustojo ir perskaitęs ant didelio lango parašytas raides "Lietuvių globos namas", smuko kartu su savo draugu į vidų aiškindamiesi ten esantiems, kad ant gatvės peršalta, ypatingai svarstant tokius klausimus.

Vidui stovėjo jaunas vyrukas su išplyšusiomis alkūnėmis ir išgirdęs žodžius savo pažįstamų, prabilo:

— Man rodos būtų teisingiau, kad sakytumet jog manęs pažiūrėt atėjote, kam-gi da tą šaltį kaltint.

Raulas išsiėmęs iš užpakalinio kelinių kišenius raudoną skarmalą, aptrynė gerai panosę ir prašneko:

— Ar girdi Baltrau, ką tas vaikas sako? Ar tu nematai, kad nuo medžių lapai krinta, ir kaip išdrįsti šiteip šnekėt.

— Jo, ve, pažiūrėt atejome,—suriko abudu vienu balsu!....

(Toliaus bus).

Didžiausias Koncertas So. Bostone.

Artinasi valanda, kurioje So. Bostono ir apielinkės lietuviai turės progą pamatyti ko dar nebuvo matę, ir išgirsti ko nebuvo girdėję. Ši koncertą rengia 60 LSS. kuopa, kuriame bus labai gražus programos, kaip tai: sceniškas perstatymas (spektaklius) "Knarkia paliepus", labai juokinga komedija, reikia juokties per vidurį susiėmus; duetas ant gitaros ir balalaikos; solo ant smuiko; eilės motinos ir dukters; monoliogas; ir dainos "Birutės Kanklių" choro. Apart to, po koncertui šokiai ir lakiojanti (Amoro) pačta ir kas gaus daugiausiai laiškelių, tas laimės gražų paaukuotą laikrodėlį. Koncertas bus 21 d. lapkričio 1908 m. (subatoj) 8 val. vakare Dahlgren salėje E ir kampas Silver st. Ateikite visi kas tik turi kojas ir vaikščioja.

Beje: Orkestra bus p. D. Venckaus, kuri labai puikiai griežia.

Meldžiame ateikite visi KOMITETAS.

Balius! Balius!

So. Boston, Mass. Draugystė Lietuvos Dukterų parengia puikų Balių, kuris atsibus 25 d. lapkričio (November) 1908 m., svetainėje Dahlgren, kampas E ir Silver gatvių. Prasidės 7 val. vakare ir trauksis iki 5 valan. iš ryto. Todėl guodjami lietuviai ir lietuvaiteš, malonėkite atsilankyt ant to mūsų puikiausiai parengto Balius. Muzika bus kuopuikiausia. Įžanga vyrams 50 c.; moterims 25 c. Nuoširdžiai kviečia Komitetas.

Reikalaujama.

Reikalinga mergina, mokanti lietuviškai ir angliškai susikalbėt. Darbas, prie daktariškos šeimos už visatiną gaspadinę Užmokestis gera. Norinčios dasizint, kreipkitės į "Tėvynės" dakciją po antrašu:

318 W. Broadway So. Boston, Mass

Suririnkimas 32 S.L.A. kuopos.

Kurs atsibus 13 d. gruodžio, 3 val. po piet 166 Broadway Extention So. Boston, Mass. Kiekvienas narys 32 S.L.A. kuopos — Draugystės Lietuvos Kunigaikščio Traidėno, butinai turi ateiti į šitą susirinkimą, nes bus labai svarbus reikalas svarstoma 32 kp. naudai. Neužmirškite! Visuotina draugysčių valdyba. (46)

Koncertas.

So. Bostono lietuviškųjų draugysčių įiegomis, rengiama koncertas ant 31 gruodžio, paminėjimui 50 metinių V. Kudirkos gimimo sukaktuvių.

Šiuomi užprašoma kitas draugystes nerengt toje dienoje savo pokilių, kad vieni kitiems neužkenkt.

Koncerto rengimo Komitetas.

Balius.

So. Omaha, Neb. 87 S.L.A. kuopa parengia puikų balių kurs atsibus 22 lapkričio, "Redmons" salėje. Muzika bus pirmo numerio. Įžanga visiems dykai. Pelnas nuo balius bus apverstas įtaisymui lietuviškos vėliavos. Užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyt ant mūsų puikiausio balius.

87 kuopos sekr. P. Jokubka.

Septintas Didelis Balius.

Paterson, N. J. Dr-stė šv. Kazimiero parengia didelį balių sereidoje, 25 d. lapkričio [November] svetainėje po num. 54-56 Van Houten st., Helvetia Hall. Prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakčiai. Muzika bus susidedanti iš puikiausių muzikantų. Todėl užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis pribut kuoskaitlingiausiai. Įžanga 25c. Kviečia Komitetas

Balius! Balius!

Bridgepart, Conn. Dr-stė D.L.K. Vytauto parengė pirmą didelį balių ant 26 d. lapkričio, 1908 m., svetainėje Germania Hall, po num. 1790 N. Main st. Šokiai prasidės nuo 12 val. ant pietų ir trauksis iki 12 val. nakties. Taigi širdingai užkviečiame jaunikaičius ir panaites kuoskaitlingiausiai atsilankyt ant mūsų balius.

Komitetas. (44)

Balius!

Wanamie, Pa. bus laikomas balius, teatras, dainos ir deklamacijos, 14 d. lapkričio, Biarito svetainėje. Prasidės 7 val. vakare. Pelnas eis ant vietinės lietuviškos bažnyčios. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyt ant šio linksmo vakaro. Įžanga vyrams 25c. Nuoširdžiai kviečia Komitetas.

Štukos, Štukos!

Neperseniai iš po spaudos išėjo didelė knyga, "Magiškų Štukų" versta iš francuziškos kalbos, kurioj talpinasi daugybė mandriausių magiškų štukų. Tos knygos prekė tik \$1. Kas prisiųs už 2 c. markę, aplaikys geriausių štukų katalogą. Pinigus arba money order reik siųst šiuo adresu:

††

Mr. J. P. Vizgirda

4600 R. So. Paulina st. Chicago, Ill.

Farmas! Pirkit Farmas!

Didžiausia lietuvių kolonija NAUJA LIETUVA Michigano valstijoje, yra 43 lietuviai pirkę žemę. Graži vieta, tarpe ežerų ir upelių; arti turgaunų miestų. Turiu dar paskyręs geras žemes dėl savo tautiečių; 8 gyvenamas farmas su budinkais; turiu geras žemes ne gyvenamas parduot dėl farmų, po kiek kas nori. Prekė gyvenamos ir negyvenamos žemės po \$6 iki \$18 akras, ant išmokesties. Norinti pirkt atvažiuokit stačiai ant kolonijos, po adresu:

ANTON KIEDIS

Peacock, Lake Co.,

Michigan.

Pigiai ant pardavimo.

Parsiduoda Bučernė ir Grocernė, vieta labai gera, apgyventa visokių tautų žmonėmis, biznis senas, prekiojamas viskas tik už pinigus, ant bargo visai nėra, orderių nereik jieškot, žmonės ateina pats. Norintiems pagerint savo buvį, yra gera proga, kadangi gryno pelno atneša nuo \$45 iki \$50 kas sanvaitė. Biznis su visokiais įtaisymais parsiduoda tikrai už \$500. Priežastis pardavimo ta, kad to žmogaus yra kitas biznis. Todėl pasinaudokite iš geros progos. Norinti plačiau dasizint apie šį dalyką kreipkitės po šiuo antrašu:

††

1539 S. 9th st Philadelphia, Pa.

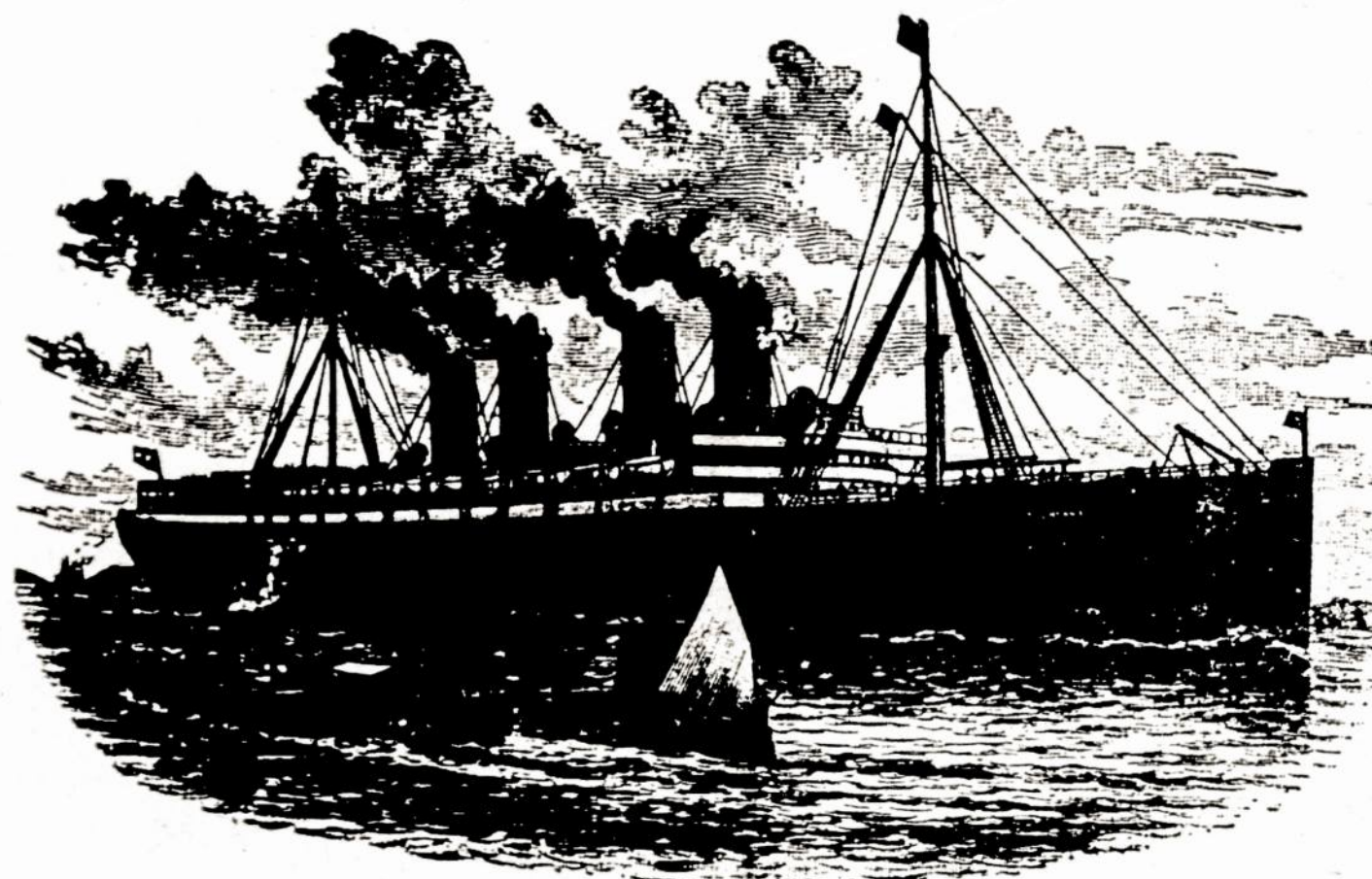
M. VALENTINAVICZIA, BANKIERIUS, NOTARIJUS IR AGENTAS.

Didžiausia Lietuviška Agentura. Laivakorčių ir siuntimo pinigų Amerikoje. Pas mane gaunamos laivakortės ant didžiausių ir greičiausių laivų visoje pasaulėj.

\$28.00 ant expresinių laivų į Lietuvą. Reikalaujanti laivakorčių į bile kurią dalį pasaulės, kreipkitės į mano agenturą. Mano pasazierius pasitinka ir priima ant bile kokios stoties New Yorke, lietuvis, Juozas Gelezunas, nuveda pas Rusijos Konsulį, suteikia žmonišką nakvynę Lietuviškam Name, per Lietuviškus Agentus steigtame, nuveda ant laivo ir suteikia kuogeriausių patarnavimą lietuviškoje kalboje.

Jei norite greitai nukeliauti į Lietuvą, tai kreipkitės prie manęs, o per penkias dienas busite anoje pusėje. Prekių klauskite per laiškus. Pinigus į 12 dienų pristatū į vietą ir gana pigiai. Atsišaukite dėlei prekių.

Paliudijimus išdirbu pagal geriausias Rusijos tiesas, dėlto, kad užlaikau raštininką, baigusį provų kolegiją Varšavoj. Dėl augščiaus minėtų reikalų, meldžiu tautiečius kreiptis ant šio adreso:

North End Ticket Agency,
1831 North Main Ave., Providence, Scranton, Pa.

MOKINKIMES PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1,00.

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10 c.

Aritmetika mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: **P. MIKOLAINIS**
Box 62. NEW YORK CITY.

J. Skritulskas.

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės, ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis (pavedimus raštų) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiliams. Iš tolimesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS,

26 Broad St.
New Britain, Conn.
Telephone No. 550.

Katalogas Dykai!

Reikalaujanti gerų Laikrodėlių, Armonikų ir visokių kitokių daiktų, tai pas mane galite gauti lietuviško kalbo Kataliogą dykai, katrame yra visokių daiktų kainos ir jų paveikslėliai; ir gausite čia teisingus tavorus. Adresuokite:

M. J. DAMIJONAITIS
3141 Union Ave. Chicago, Ill.

Vilniuje eina! Vilniuje eina!

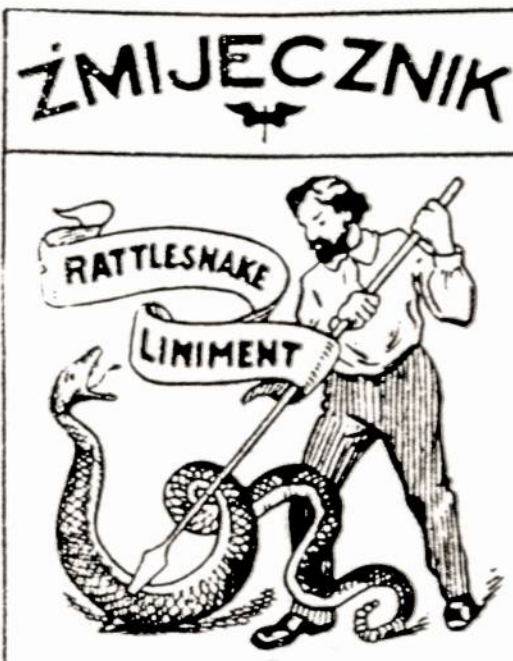
Ežys

Pašaišos, pajuokos ir pakalbos mėnesinis, su paveikslėliais laikraštėlis, skiriamas visiems Lietuvos žmonėms. Kaina metams 1 dol., Lietuvoje 1 rub. Adres.: 'Ežys', Antokol, V.-Gospit. No. 1, 3 VILNIUS, LITHUANIA, RUSSIA.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Degimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kateros Užsišaldymo Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsienėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nei daktarai nei ligonbučiai, arba paslaptinėms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornykas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, ženklelius, Kepures ir Maršalkinius parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jusų darbas būtų gerai atliktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszewicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

APTIEKA.

Draugal ir draugės, kuriems yra reikalinga kokia nors rodą apie gyduoles, ar reikalaujant gyduolių, rašykite pas mane, o kiekvienas gausite teisingą rodą. Prieg tam laikau tikrą **Trajanką**. Pardavėjams ir agentams už pusę prekęs.

— APTIEKORIUS —
John Karužas, Ph. G. Phar. D
125 E. Main St. Amsterdam, N. Y.

Užrašykite savo draugams "Tėvynę"!

JOHN E. NOLAN

Graborius, balsamuotojas
Atlieka laidotuves kuogeriausiai už lengvai prieinamą prekę :: ::
386 Broadway, So. Boston
Gyvenimo vieta 645 Broadway.

NAUDOKITES!

Nusipirk Paltanavičiaus kešeninį Žodynėlį geriausia kalbamokslį Angliškos kalbos, iš jo greičiau Anglišką kalbą išmoksi, tik 60c. Nusipirk Paltanavičiaus Parlamentariškas tiesas, tai mokėsi apsieiti ant susirinkimų galėsi būti geru pirmsedžiu. Nusipirk Paltanavičiaus padarytų popierių gromatom, meiliausios pavinėvonės siūsti į Lietuvą labai tinka, už tuziną tik 25c. Perlioriam duodam geriausia uždarbį **SUSIRAŠYKITE! M. PALTANVIČIA**
15 Millbury st. Worcester Mass

The Lithuanian Weekly "TĒVYNĒ"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
 For non members, in the United States.....\$1.25.
 For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
 For non members to Foreign Countries.....\$2.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Sąvaitraštis "TĒVYNĒ"

Išsina kas Antradienis (Utarņykas), South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams~Suvienyotose Valstijose.... 50 c.
 Ne sąnariams Suvienyotose Valstijose.....\$1.25.
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
 Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$2.00.

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĒVYNĒ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

"TĒVYNĒS" SPAUSTUVĖ

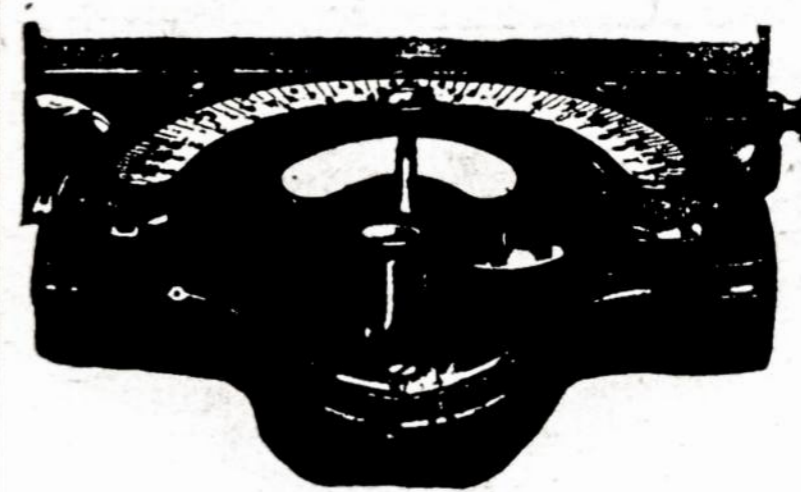
Yra įtaisyta pagal naujausios sistemos ir todėl geriausiai atlieka visokius drukoriškus darbus.

"Tėvynės" spaustuvė spaudina: konstitucijas, plakatus, cirkuliorus, Draugystės knygas, kvitas, laiškams popieras, kopertus, tikietus, užkvietimus ir t. t. Pramoninkams bilas, vizitkortias, paliudijimų kvitas ir t. t.

S. L. A. kuopos ir draugystės, turėdamos kokius drukoriškus darbus, privalo kreiptis į savo spaustuvę, o darbas bus atliktas dailiai ir sąžiningai.

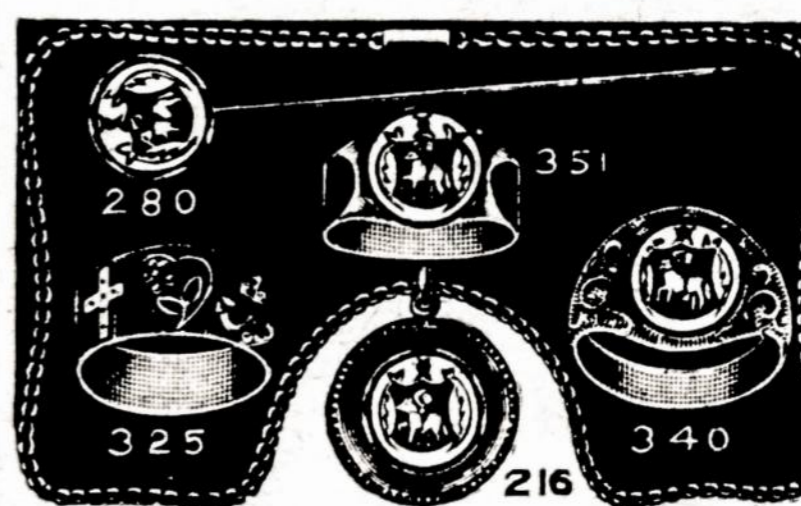
"Tėvynės" administracijos ofisas vakarais atidarytas nuo 7 iki 9 valandai.

Su reikalais kreipkitės adresu:
"Tėvynės" administracija
 318 W. Broadway So. Boston, Mass.

DYKAI VISIEMS!

American drukuojama mašina turi 73 literas didelės ir mažas. Su ja galima drukuoti visokiose kalbose taip greitai ir gražiai su abiem rankom, kaip su geriausiomis mašinomis. Aš gvarantuojau ant visados. Kiekvienas ją pirkęs bus užganėdintas. American drukuojama mašina visur parsiduoda po \$10, bet mano prekė yra tikrai \$7, su dailiu metaliniu boxu \$8. Užlaikau auksinių ir sidabrinių tavorų, visokių muzikališkų instrumentų, geriausių britvų, revolverių, šaudyklių, albumų, robinų stempų, kišeninių lempukų, gromatomis popierių su visokiais apskaitymėliais tuziną už 25c., visokių knygų ir daugybę naudingų tavorų. Koznam, kuris atsiųs už 5c. marke, prisiųsiu didelį No. 3 naują kataliogą dovanai, su 315 aiškių paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojau kad mano tavorai pirmos klasės, o prekės pigesnės kaip kitur. Oderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Canados ir Anglijos kraštus. Adresas:

K. Vilkievich, 112 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI TEMYKITE!

280 Špilga su apsauga nuo pametimo \$1.75
 351 Ziedas \$6.50.
 340 Ziedas \$6.50.
 325 Ziedas galima nešioti lyties neskiriant, kurie reiškė Tikėjimą Meile ir Vilti \$6
 216 Kamposėlis vyrams ir merginoms galima nešioti; antra pusė čysta išpjovimui litaru \$4
 15 Lenciugėlis dėl merginų 17 colių ilgio \$3
 21 Lenciugėlis tas pats 22 col. ilgio \$3.75

Tie visi visi paveikslėliai yra 10 k. čysto aukso, tautiški, specialiai padaryti su herbu ir ženklu S. L. A. Ziedų mierai nukirpk smotelį popieros tokį kaip ziedas turi būti dydžio kad tiktų ant piršto ir prisiųsk gromatoj, o tavoras bus prisiųstas su apmokėta pašta. Tie visi daiktai yra 1 dalį sumažinti ant šio paveikslėlio negu jie tikrai yra. Pinigus galima siųsti per money orderj. Reikalaujami viršminėtų daiktų adresuokite:

J. N. Šimkus, 4500 So. Hermitage Ave. Chicago, Ill.

Zen. Budreckis

Kostumeriškas Kriaučius

: Siuvame gražiausiai visokias Drapanas :

Telpgi išvalome, atnaujiname. Išprosimame ir patalsome jas.

222 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telephonas 3162 Yards
Dr. A. L. Graičunas
 Offiso valandos:
 Iš ryto iki 9 val.; po pietų nuo 12 iki 1 val.
 vakare nuo 6 iki 8 val.
 3312 So. Halsted St.
 Chicago, Ill.

Telephone 21074 So. Boston.
Dr. F. MATULAITIS
 Offiso valandos:
 So. Boston, Mass., 495 Broadway
 Nuo 8 iki 10 val. ryte; nuo 7 iki 9 vakare.
 Montello, Mass., 117 Ames St.
 Utarņkiais ir Pėtnyčioms nuo 3 iki 6 val.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS CZAPLIKĄ

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius visada švieži, vynai ir visoki likerai geriausi. Visokius gėrymus veselioms, krikštynoms ar šėip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 and 121 A Street
 SO BOSTON, MASS.

Katalogas Dykai

Kas nori turēt naujausią Kataliogą visokių knygų, lai prisiunčia už 2c. pačtinę marke, o Kataliogą aplaikys.

G. A. PUPAUSKY & CO.
 1112 Leavitt st. Chicago, Ill.

Lietuviai! rašykite priė Sus. Liet. A., dauginkit sąnarių ir kuopų skaitlių!...

F. A. Yuškauskienė
 Atsakanti Akušerka
 Ofisas 30 Broadway
 So. Boston, Mass.